

21.

Lemminkäinen.

Lemminkäinen on myös siiς tottuuden etäjä.
Hän on tunteellinen ja knohunter ^{idealisti} luon-
teen kaudeltaan. Ainakin varhennissa suurimistuhksissaan
hän on ollut intiimiin oireen rakastaja, jopa rakaste-
lija. Vähitellen on hän sen sijaan omudoostunut ihana-
ne uskollisesta rakkautesta, rakkautesta, joka ei peta,
ei epäile ja jonka saman on ehdottomasti luotettava, — ja
rakkauden esineestä, joka ei kyllistytäisi, ei väsytytäisi;
van aina tuoreudellaan vickättäisi. Semmoinen rakastet-
tu ja semmoinen rakkaus puhdistaisi ja kasvattaisi, saisi
ihmisen vapaudessaan nousemaan! Ja kylliken hauessa
seessä ajassa talvisin tivaa, alla Lemminkäinen
huntee saavuttaneensa rakkautensa ihanteen:

Petit

Siih vannoivat valansa,
Laativat ikilupansa
Elessä julkisen jumalan,
Alla kasvon kaikkivallan,

1911

Petit

Ei Ahin sotia käyä,
Erikä Kyllikin kylee.

Kuinka kattkera sitten on pettymys, kun todellisuus ei vastaa ihannetta: Lemminkäinen jilti valansa, Kyllikki sii omansa. Pettymys on näennäisesti pieni, mutta sisäisesti rakhaiseva. Lemminkäisen usko ja luotamus on mennyt. Schittelyt, anteeksiyymnot eivät mitään auta. Sotaan lähtee nyt Lemminkäinen; vanha luonto on noussut, mutta mihenkään päättääisenpää.

Eiki se sota ole enää tavallista sota. Ei se tapahdu aineen himosta:

Petit

"Jos markku soasta saanen,
Parempana tuo on pitelen,
Kuss kaikki hotoiset kultat,
Auran nostamat hopeat."

Se on taistelua ihanteen puolesta, sillä Lemminkäinen on ihmeliä kultat ja ihmisiä aavistaa:

Petit

"Mieheni menun tekovi,
Oivoni ajattelevi,
Itse korvin kuullakseeni,
Näki näillä silmilläni,
Onk. neillä Pohjolassa,
Pukon Pimentolassa,
Joh' ei suostu sulhosihin,
Mielty micki'in hyvihin"

1921
Lemminkäinen on kuvattu viisitten väit-
tävän ja hänen oma olemuksensa hänen kuiskaa, ettei
se kauden kaiho on pohjaltaan Itsen ~~di~~ ^{ja} ~~grund~~ etsimistä
niin kauankuin et ymmärrä etkä Itseä itsestäni, ettei
sitä toisista, ja pettymyksien kautta kulkee tiesi. Lai-
kaa siis toisiin uskomasti ja ala uskon Itseen. Kun löy-
dät Itseen, löydät iänsä ikkisen rakkauden." Tämä Itse
on Pohjan tytö, joka ~~suunniin~~ ^{# Vain!} kättössä asuu.

Tosia heonte, Tosia rauonis kieltei ja varo-
telee: „matkalla on monta ritaraa, ja kiuinkia sieniä, poi-
hani, ilman tietoa ja ilman taitoa uskallat Pohjolan
yritteä” (12: 129-142). Mutta Lemminkäinen ei hetke-
sikään epäröi. Hän tiedää, ettei rauhaa eikä onnea
ole hänenlähellä enää elämässä: nyt tai ei koskaan on Itse
etsittävä, on totuus tiedettävä. Ja hän varustaaikse mat-
kalle.

Muistakamme: Tämä matka ei ole mullistu-
matka; se on oman itsensä tutkimista, se on oman olemu-
ksen syventymistä, se on ikuisen elämän etsimistä o-
masta itsestään. Hyvin varustettu on etsijä oleva: rehu-
linen ja vilpitoi itsensä edessä, totuudeen rautapaitaan peet-
tu ja suorien sanojen tuliteräiseen miekkaan. Tuntee hä-
nen tajuttyjä, mitä vanhat ovat neuvoneet, mitä entiset

Tosselle sinulle

Semmenkaan sieltä on aikojen sitten jätätty
nyt Aino-tilansa arkuuksineen ja epäakuuksineen. ^{Se} ~~ei~~
ei kelpaa kehotusta eikä kannustusta emoltaan eli
ruumiiltaan. Päinvastoin seuraavaksi kielletään j.n.e.

193)

stajit ovat opettaneet, ettei hän harhoihin ja valhei-
sin sotuisi. Ja ken häntä työssään tukisi, ken hädässä
antaisi, ken voiman antaisi, ettei jumala itse, taatto van-
ha taivahinen! Jumalan puoleen hääntyy hänen ajatuksia-
sa ja rukouksensa viimeiseksi ennen matkalle lähtöä
(12: 217-296).

Ja matka Pohjolan alkaa. Kahdessa ta-
lossa käy Lemminkäinen, ennen kuin ^{minä palkkanan} ~~Pohjola~~ saapuu.
(12:311-312)
Kun hän ensimmäisessä talossa kysyy, joko siinä hänen
matkansa loppui, vastaa „lapsi lattialta, poika
prolokseen nenalta”, ettei ole siinä talossa hänen oin-
nukseensa riisujaa.

Mikä tämä talo on? Se on tohutuen
etsijän päävätajinta. „Voinko tälle” joka päävääsiellä ta-
junnallani nähdä ja käsittää korkeampaa itsääni? Onko
järki niin valistunut, että se siihen pystyy? „Ei, ei”,
vastaan kokemus, „minä olen vain lapsi vielä ja minun ym-
märrykseni on lapsen ymmäristä. Et löydä tohutulta,
jos myt jo supeat minun turvaamaan!

Ja matka käy toiseen taloon. „Onko tämä
minuksen riisujia?” kysyy Lemminkäinen. Ja akka kie-
kutta vastaa: „kyllä” Tässä talossa on niitä vähän salo-
ja. Saat semmoisen hyydin, ettei olet kolona ennen

194)

auringonkaskua."

Tämä toinen talo on nielihin vittuksen venitajunta. „Eikö etsijä voi löytää korkeammalla menänsä unista ja ilmostyksistä? Kolmannen osan elämästä hän viettää unien maailmassa, hänen tajuntansa siirtyy toiseen ympäristöön, ajatuksille ja tunteille he kempiaan ja aittiuspaan maailmaan, miksei ~~siihen~~^{siihen tukimalla} voisi sada itsertien hùnni? Hilkkaan menyytä se ototila muuten olisi, ja kertovat han tiedät, kuinka paljon oppia siihen maailmasta voi ammentaa!“ „Ei vielä, ei vielä; varha hokemus, „etkò sinä näe, ette minä olen vanha noitaakka? Mita sinä vielä olet trossamaailmassa hokemet? Kaikkea tuohaa ja kaikkea humaa. Jos päättäjä tajunnallasi olet itsesi itsetäsi salannut, minun unittapinnassasi olet vapasta ollessut oma alempi itsesi. Katso, minkälainen minä olen: semmoiseksi olet meneet luorut. Ja ~~sivö~~^{sivö} luvat, etta minusta voisi ^{tulla} korkeampi itsesi, Pohjan ihana iinyyt! Erehdyt, erehdyt. Saat nähdä vaikka sat oja harkkahuvi — kyllä mitä taällä on — mutta totuttu et.“ Ja oikein tekee etsijä päätellessään:

Petit { „Oisi akka ammuttaa,
"Korkealulehko kohattiva."

1951
Vasta nyt tulee vastaan Pohjola. Salan pitää Lemminkäisen tupaan päästä, loitsulla on korialta sun tu-kittava, ja pihalle tullessa Lemminkäinen

Petit {
Lyöji macta ruoskallansa,
Utu nousi ruoskan testä,
Mies pieni eilen seass;
Sepä riisui rinnekia,
Sepä aisoja alehti.

Nyt Lemminkäinen salan kuvittelee joka-istaan tupaan. Tupa on täynnä laulajia, soittojia ja tictapuja, joilla "Hän on virttu" vauvuttuvat." Silloin Lemminkäinen astuu tupan läpi seinän. Pohjan alkaa itse kulkee lattialla ja ilmettelee, kuinke vieras on sisään. Tuleut "haukkujen havaitsematta". Lemminkäinen selittää, etta hänkin on tictapu, ja seuraa laulamassa ja liikuttuaan. Hänellä laulunsa on niin voimakas, hänellä loitsunsa niin matala, etta "Tupsa väistä-puhdistuu", ainoastaan markkinalle. Karjanpaimen jää, sillä hänen Lemminkäinen ei viitsei hankoa. Ja tämän voimansäytteen perästä laulaja pystää Pohjan alkaa tuomaan hänen tyttären.

Nihkä on nyt tämä holmes-talo? Se on ~~ilman~~ eläijennan salattu puoli; milloin aki, milloin ylitajunneksi katsuttu. Se on sisäistien aistimusten suuri ja tirkiminton

196
maailma. Se on Pohjola, jonka kaikkioissa on innostunut ihana,
etsijän korkeampi itse. Odottamatta ja älkiasvarattu
on etsijän tapetyt joutuvat kohdittakseen tähän salaisen
^{senminkäissä}
~~hauttolässä~~
maailman kaussa. Hänen ulkonaiset astinenssa ovat ~~hi~~
horroksissa - koira ei hankku - ja ^{erittäyttyä eroava sumu} sumu nousee kuin pääs-
kanlyönnillä hänen eteenki. Mutta vähän hänen kokemuk-
sensa on vastapalkkiin - kuin pieni mies, hänen tietään nyt
joutuneensa oikeaan paikkaan - riimukset riiuttiin.
Hän on ennen voittanut materialistisen valvajärkensä ja
münkeän haaveellisen ja epäluotettavan unigymnäsykseensä,
ja nyt hänen keytettävänsä on kirkkampi joki, Teräva-
pi latse, selväntekoisampi silmi. Hän kokee sitä tjuuhkaa,
jossa korkeampi minä päälee, vaikkei hänen tähän katsotta
vielä kohtra. Ja hänen näkee, ettei siinä tajunnassa päälee
paljon tietoa, ettei sillä on menneisyydelle tekanaan, vaik-
ka sitä vielä hallettsee sama Pohjan alka harvahammes,
joka oli toisessakin tajunnassa. Tämä ~~mennetessä~~^{aikakausien} luoma
inhimillinen ~~oahmus~~^{oahmus} ja tietämättömyys, joka huostaan
hänen on suumisosa heittänyt, se nyt kohdaa rohkeata
etsijää ikääntymisen kevyyn, mitä hänen tällä on teke-
misistä. Ja silloin osotuu etsijä, että hänen on oikealla
tolla, että hänen on oikeasta päästä alottanut. Hän ei sijust-
ta eikä pelästy. Koko sielunsa voiman hänen kerää yhteen

ja laulaa ilmi ikuisen hajumisen. Mähtava on hänen laukunsa. ~~hämä~~ koko ~~taijunta~~^{hämä} puhdistuu. Huden väki poistuu. Paha häipyy hänen muististaan. Sanharina hän sienu seisoa, voittajana, tietäjänä. Mitä hän tuosta yhdestä rauhasta välittää? Mikä se alhainen pahde on? Ei hän semmoista itsessään muistakaan. Halveksit tarv se on, ylenkeltottava. Pois hän enkoten siitä silmänsä lääntää. Ja voitonvarmana ~~estää~~^{hän hymyös} tilassaan huu= dahkaa: nyt itseni nähdä tahdon!

Ylös

"Miesi olen ihmisen, minä olen se mikä minä olen. Pois kaikki heikkous, epäroiminen, synti!"